مەرج و ڕێنماییەکانی
گواستنەوەو دابەزینی قوتابیان/ خوێندکاران لە زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم
بۆ ساڵی خوێندنی (2021-2022)

پرۆسەی گواستنەوەو دابەزین بە سیستەمی (ئۆنڵاین) ئەنجام دەدرێت لەڕێگای ئەم لینکەوە:
www.mhe-studentaffairs.com

ڕێنماییەکانی گواستنەوەو دابەزینی قوتابیان/ خوێندکاران:

بڕگەی یەکەم : گواستنەوە
بڕگەی یەکەم /خاڵی یەکەم: گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران لە کۆلێژی کۆنمرە نزمەکان بۆ کۆلێژی کۆنمرە بەرزەکان:

ئەو کۆلێژ و بەشانەی ساڵی یەکەمیان (Foundation) دەبێت دەرچووانی ئەم قۆناغە ئەم بڕگەیە نایانگرێتەوە بەڵکو دەبێت قوتابی/ خوێندکار ساڵی ئەکادیمی تەواو کرد بێت.

خشتەی ژمارە (1) / ئەو کۆلێژ و بەشانەی ساڵی یەکەمیان (Foundation)ە

ژ	زانکۆ	کۆلێژ/ بەش
1	سلێمانی	کۆلێژی زانستە مرۆڤایەتییەکان/ بەشی فەلسەفە و توێژینەوە کەلتورییەکان
2	چەرموو	کۆلێژی زانستەکرداری و تەندروستییەکان/ بەشی کیمیای دەرمانسازی
		کۆلێژی زانستەکرداری و تەندروستییەکان/ بەشی زانستی تاقیگەی پزیشکی
		کۆلێژی زانستەکرداری و تەندروستییەکان/ بەشی فیزیای پزیشکی
		کۆلێژی زانستەکرداری و تەندروستییەکان/ بەشی کۆمپیوتەری کرداری
		کۆلێژی پەروەردە و زمان/ بەشی زمانی ئینگلیزی
		کۆلێژی پەروەردە و زمان/ بەشی زمانی عەرەبی بۆ قسەکەرانی بیانی
		کۆلێژی پەروەردە و زمان/ بەشی زانستە گشتییەکان
		کۆلێژی کارگێری و بەڕێوەبردنی سامانی سروشتی/ بەشی ژمێریاری
		کۆلێژی کارگێری و بەڕێوەبردنی سامانی سروشتی/ بەشی کارگێری گشتی
		کۆلێژی کارگێری و بەڕێوەبردنی سامانی سروشتی/ بەشی کارگێری نەوت و گازو ووزە

قوتابیان/ خوێندکاران مافی گواستنەوەیان هەیە لە کۆلێژی کۆنمرە نزمەکان بۆ کۆلێژی کۆنمرە بەرزەکان ئەگەر ئەم مەرجانەی خوارەوەیان هەبێت وەک لە خشتەی **ژمارە (2)** دا هاتووە:

أ- دەبێت قوتابی/ خوێندکار ساڵی یەکەمی بێت لە قۆناغی یەکەم لە بەشەکەی ، واتە ساڵی کەوتن یان دواخستنی نەبێت.
ب- قوتابی/ خوێندکار یەکەم بێت لە سەر ئاستی بەش لە خولی یەکەم و کۆنمرەی لە (80%) کەمتر نەبێت.
ج- ساڵی پێشوو بۆیان ناچێتە سەر میچی خوێندن.
د- ئەو قوتابی / خوێندکارەی کە پێشتر بە (پارالێل) وەرگیراوە لە کۆلێژی کۆنمرە نزمەکان ، دوای یەکەم بوونی لە سەر بەشەکەی لەکاتی گواستنەوەی بۆ کۆلێژێکی کۆنمرە بەرزتر خوێندنەکەی بە خۆڕایی دەبێت.

هـ- فەرمانی گواستنەوەی ئەم قوتابیانە لە وەزارەتەوە دەردەچێت و ئەگەر لێژنەی چاوپێکەوتنی قوتابی لە زانکۆکاندا لاریان هەبوو لە بەر هۆی تەندروستی ئەوا دووبارە دەنێردرێتەوە بۆ وەزارەت بۆ چارەسەر کردنی بابەتەکە.

خشتەی ژمارە (2) ی گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران لە کۆلێژی کۆنمرە نزمەکان بۆ کۆلێژی کۆنمرە بەرزەکان بۆ بەشە هاوتاکانیان بە پێی برگەی یەکەمی گواستنەوەو دابەزین

ژ	بەش لە کۆلێژەکانی زانکۆ	بەشی هاوتا لە کۆلێژەکانی زانکۆ
1	کۆلێژی پزیشکی ڤێتێرنەری	کۆلێژی پزیشکی
2	کۆلێژی زانست/ بەشی زیندەوەرزانی	کۆلێژی پزیشکی
3	کۆلێژ / فاکەلتی زانستە تەندروستییەکان/ مایکرۆبایۆلۆجی	کۆلێژی پزیشکی
4	سکوڵی تەندروستی/ میدیکەڵ مایکرۆبایۆلۆجی	کۆلێژی پزیشکی
5	کۆلێژی زانستە تەندروستییەکان/ زانستی لابوری پزیشکی	کۆلێژی پزیشکی
6	کۆلێژی زانستە تەندروستییەکان/ چارەسەری سروشتی	کۆلێژی پزیشکی
7	کۆلێژی تەکنیکی تەندروستی / شیکاری نەخۆشییەکان	کۆلێژی پزیشکی
8	کۆلێژی پەرستاری	کۆلێژی پزیشکی
9	تاقیگەی پزیشکی/ زانکۆی ڕاپەرین	کۆلێژی پزیشکی
10	تاقیگەی پزیشکی/ زانکۆی چەرموو	کۆلێژی پزیشکی
11	کۆلێژ/ فاکەلتی زانست/ بەشی کیمیا	کۆلێژی دەرمانسازی
12	کۆلێژی زانستە تەندروستییەکان/ کیمیای ژیانی کلینک	کۆلێژی دەرمانسازی
13	کیمیای دەرمانسازی/ زانکۆی چەرموو	کۆلێژی دەرمانسازی
14	کۆلێژی زانستە تەندروستییەکان/ زانستی سڕکردن	کۆلێژی دەرمانسازی
15	تەندروستی کۆمەڵ	کۆلێژی پەرستاری
16	کۆلێژی زانستە ئەندازیارییەکشتوکاڵییەکان / بەشی زانستی ئاژەڵ	کۆلێژی پزیشکی ڤێتێرنەری
17	کۆلێژی زانستە ئەندازیارییەکشتوکاڵییەکان / بەشی بەروبوومی کێڵگەیی، باخداری	کۆلێژی زانست/ بایۆلۆجی
18	کۆلێژی زانستە ئەندازیارییەکشتوکاڵییەکان / زانکۆی سەلاحەددین لە قۆناغی یەکەم گشتییە	دەرچووی یەکەم/ کۆلێژی پزیشکی/ ڤێتێرنەری دەرچووی دووەم/ کۆلێژی زانست/ بایۆلۆجی دەرچووی سێیەم/ کۆلێژی زانست/ کیمیا
19	کۆلێژی زانست/ژینگە/ بە مەرجێک لە خولی یەکەم دەرچووبێت و کۆنمرەی لە (80%) کەمتر نەبێت، وە لە وانەکانی (فیزیا- ماتماتیک) لە پۆلی دوانزە لە (160) کەمتر نەبێت.	کۆلێژی ئەندازیاری/ سەرچاوەکانی ئاو
20	کۆلێژی زانستە ئەندازیارییەکشتوکاڵییەکان /بەشی خاک و ئاو/ بە مەرجێک لە خولی یەکەم دەرچووبێت و کۆنمرەی لە (80%) کەمتر نەبێت، وە لە وانەکانی (فیزیا- ماتماتیک) لە پۆلی دوانزە لە (160) کەمتر نەبێت.	کۆلێژی ئەندازیاری/ سەرچاوەکانی ئاو
21	کۆلێژی زانست/ بەشی زەویناسی	کۆلێژی ئەندازیاری/ پترۆل
22	فیزیای پزیشکی/ زانکۆی چەرموو	ئەندازیاری/کارەبا
23	کۆمپیوتەری کرداری/ زانکۆی چەرموو	ئەندازیاری/کۆمپیوتەر
24	کیمیای کرداری/ زانکۆی چەرموو	ئەندازیاری/کیمیا
25	کۆلێژی زانستە ئەندازیارییەکشتوکاڵییەکان / بەشی زانستی خۆراک و خۆراکی مرۆڤ	کۆلێژی زانست/ کیمیا
26	کۆلێژی زانستە ئەندازیارییەکشتوکاڵییەکان/ بەشی گەشیاری توریزمی ژینگەیی	کۆلێژی زانست/ ژینگە
27	کۆلێژی زانستە ئەندازیارییەکشتوکاڵییەکان/ بەشی دارستان	کۆلێژی زانست/ زیندەوەرزانی
28	کۆلێژی زانستە ئەندازیارییەکشتوکاڵییەکان /بەشی کارگێری کشتوکاڵی وە پەرە پێدانی ناوچەی گوند نشین	کۆلێژی کارگێری و ئابووری/ کارگێری
29	کۆلێژی زانست/ بەشی فیزیک	کۆلێژی ئەندازیاری/ بەشی کارەبا

30	کۆلێژی زانست/ بەشی ماتماتیک	کۆلێژی ئەندازیاری/ بەشی شارستانی
31	کۆلێژی زانست/ بەشی کۆمپیوتەر	کۆلێژی ئەندازیاری/ بەشی پرۆگرامسازی
32	کۆلێژی زانست/ بەشی جیۆلۆجی	کۆلێژی ئەندازیاری/ بەشی جیۆتەکنیک
33	سکوڵی زانست/ پترۆلیۆم جیۆسایَنزی نەوت (Petroleum Geo Science)	کۆلێژی ئەندازیاری/ بەشی نەوت
34	کۆلێژی کارگێری و ئابووری/ بەشی ئامار	کۆلێژی زانست/ بەشی ماتماتیک

بڕگەی یەکەم /خاڵی دووەم:
گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران لە نێوان زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم:

گواستنەوە لە نێوان سیستەمە هاوشێوەکاندا ئەنجام دەدرێت ، (بۆڵۆنا بۆ بۆڵۆنا) و (ساڵانە بۆ ساڵانە) و (ئینتیگرەیشن بۆ ئینتیگرەیشن) و (وەرزی بۆ وەرزی).

(ئەو زانکۆیانەی کە سیستەمی (بۆڵۆنا) پەیڕەو دەکەن تەنها لە نێوان خۆیاندا قوتابی/ خوێندکار دەتوانێت گواستنەوە بکات ، بەڵام مافی دابەزینیان هەیە لەگەڵ زانکۆکانی تر):
قوتابی/ خوێندکار مافی گواستنەوەی دەبێت لە گشت قۆناغەکان ، جگە لە قۆناغی یەکەم لە نێوان زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم ئەگەر یەکێک لەم مەرجانەی خوارەوەی هەبێت:
أ- قوتابی/ خوێندکار دەرچووبێت لە خوولی یەکەمدا بە پلەی باشە یان سەرووتر و دانیشتووی هەمان پارێزگا یان نزیک ئەو شارە بێت کە گواستنەوەی بۆ دەکرێت.
ب- قوتابی/ خوێندکار ئەگەر دایکی یان باوکی کۆچی دوایی کرد بێت لە ساڵانی خوێندنی زانکۆ ، بە بەڵگەی فەرمی بیسەلمێنێت کە وەفاتنامە (بیان الوفاه) و (صوره القید) وە دانیشتووی هەمان پارێزگا یان نزیک ئەو شارە بێت کە گواستنەوەی بۆ دەکرێت ، ئەگەر کۆچ کردنەکە لە ساڵانی خوێندن نەبوو ، ئەوا گواستنەوەکە بە سیستەمی (پارالێل) بە نیوەی پارەی (پارالێل) دەبێت.
ج- ئەگەر قوتابی/ خوێندکار هاوسەرگیری ببەستێت لە ساڵانی خوێندنی زانکۆ دەبێت بە بەڵگەی فەرمی بیسەلمێنێت لە گرێبەستی هاوسەرگیری ، وێنەی ڕەسەنی تۆماری باری شارستانی (صوره القید)ی ڕەسەن و بە فەرمی تۆمار کردنی لە لیستی باری شارستانی و دڵنیایی دەرچوون (صحه الصدور) بۆ بەڵگەنامەکان بکرێت ، بە هەمان شێوە بۆ ئافرەت ڕەچاوی جیابوونەوەی خێزانی (طلاق) بکرێت و لە کاتی دەرکەوتنی هەر ساختەکارییەک لە بەڵگەنامەکان لێپرسینەوەی یاساییان لەگەڵ بکرێت ، ئەگەر هاوسەرگیری کردنەکە لە ساڵانی خوێندن نەبوو ، ئەوا گواستنەوەکە بە سیستەمی (پارالێل) بە نیوەی پارەی (پارالێل) دەبێت.
د- هەر قوتابی/ خوێندکارێک (تەنها بۆ ڕەگەزی مێینە) لە ساڵانی خوێندنی زانکۆ منداڵی ببێت و بە بەڵگەی فەرمی بیسەلمێنێت ئەگەر منداڵ بوونەکە لە ساڵانی خوێندن نەبوو ، ئەوا گواستنەوەکە بە سیستەمی (پارالێل) بە نیوەی پارەی (پارالێل) دەبێت.
هـ- منداڵی (کوڕ و کچ) ی شەهید و ئەنفال کراوەکان مافی گواستنەوەیان هەیە لە نێوان زانکۆ بۆ هەمان کۆلێژ/ پەیمانگە و بەشی کە لێی وەرگیراون و بە نووسراوی پشتگیری وەزارەتی کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوەکان ، وە بە واژووی بەڕێز وەزیری کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوەکان یاخود بەڕێوبەری گشتی دەبێت.
و- قوتابی/ خوێندکاری (کوڕ و کچ) ی مامۆستایانی زانکۆ لە هەڵگرانی بڕوانامەی ماستەرو دکتۆرا لە (مامۆستای یاریدەدەر ، مامۆستا ، پرۆفیسۆری یاریدەدەر ، پرۆفیسۆر) مافی گواستنەوەیان هەیە ئەگەر دەرچووبن ، هەروەها (کوڕ و کچ) ی فەرمانبەرانی زانکۆکان و دەزگاکانی سەر بە وەزارەتی خوێندنی باڵا ، بە مەرجێک ساڵانی خزمەتی لە (15) ساڵ کەمتر نەبێت.

ز- گواستنەوە بۆ کۆلێژی پزیشکی کە سیستەمی ئینتیگرەیشن پەیڕەو دەکات ناکرێت ، چونکە قوتابی دادەبەزێنرێتە قۆناغی یەکەم و ئەمەش وا دەکات پلانی ڕێژەی قوتابیانی قۆناغی یەکەم زیاد بکات.
ح- قوتابی/ خوێندکار لە خوێندنی بەیانیان مافی گواستنەوەی هەیە بۆ خوێندنی ئێواران بە مەرجێک لە هەمان پسپۆری خۆیدا بێت ، دوای لاری نەبوونی هەردوولا بە ڕەچاوکردنی توانای بەشەکە لەگەڵ کۆنمرەکەی و پێدانی کرێی خوێندن.
ط - (قوتابیان/ خوێندکاران) ی کۆلێژە (ئەهلییەکان) بە هیچ شێوەیەک مافی گواستنەوە یان میوانداریان نییە بۆ زانکۆ و کۆلێژە (حکومییەکان).
ی- گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران لە بەشەکانی ئێواران بۆ بەشەکانی هاوشێوەی بەیانیان ناکرێت لە بەر جیاوازی کۆنمرەی پێشبڕکێ.
ک- هەموو گواستنەوەیەکی قوتابیان/ خوێندکاران لە نێوان کۆلێژ و فاکەڵتی و پەیمانگەکان بە ڕێگای کۆلێژ و فاکەڵتی و پەیمانگەکان و سەرۆکایەتی زانکۆکان دەبێت (بە پێی ڕێزبەندی و پەیوەندی).
ل- بەرابەرکردن و مەقاسەکردنی وانەکان لە لایەن بەشی زانستی داواکراودا ئەنجام دەدرێت لەگەڵ ناردنی لیستی ئەو وانانەی کە خوێندویەتی لەگەڵ یەکەکان لە ساڵانە و وەرزییەکاندا بە شێوەیەک (ئەگەر وانەی داواکراو زیاتر لە دوو وانەی ساڵانە یان چوار وانەی وەرزی بوو دەبێ قۆناغێک دابەزێندرێت) وە لە کاتی پێشبڕکێ لە سەر گواستنەوەکان لە یەک پرۆسەدا ڕەچاوی کۆنمرەی قۆناغەکەیان دەکرێت و هەموو فەرمانی گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران بە واژووی سەرۆکی زانکۆکان دەبێت بە پێی پەیوەندی گواستنەوەکە.
م- بۆ زانکۆکان هەیە سەیری داوای گواستنەوەی هەندێ لە قوتابیان/ خوێندکاران بکات بۆ گشت قۆناغەکانی خوێندن (جگە لە قۆناغی یەکەم) بۆ هەمان بەش بۆ شوێنی نیشتەجێ بوونیان بە هۆی ئەو نەخۆشیانەی کە زۆر سەخت و قورس و بەردەوام و درێژخایەن و ترسناک و چارەسەریان زەحمەتە و بە فیعلی پێویست دەکات لە ژێر چاودێری خانەوادەکانیاندا بن بە پێی میکانیزمی خوارەوە:-

میکانیزمی جێبەجێ کردنی برگەی یەکەم/ خاڵی دووەم (م):
(میکانیزمی جێبەجێ کردنی ئەم بڕگەیە بە کورتە ڤیدیۆییەک لە لینکی www.mhe-studentaffairs.com ڕوونکراوەتەوە ، قوتابی/ خوێندکار دەتوانێت سەردانی لینکەکە بکات و هەنگاوەکان جێبەجێ بکات.

خشتەی تایبەت بە بنکە پزیشکییەکان لە سنووری پارێزگاکان.

ژمارە	پارێزگا	بنکە	زانکۆ
1	هەولێر	بنکەی زانکۆی هەولێری پزیشکی	ا- سەلاحەددین ب- هەولێری پزیشکی ج- پۆلیتەکنیکی هەولێر د- سۆران هـ- کۆیە
2	سلێمانی	بنکەی کۆلێژی پزیشکی سلێمانی	ا- سلێمانی ب- پۆلیتەکنیکی سلێمانی ج- گەرمیان د- هەڵەبجە هـ- ڕاپەرین و- چەرموو
3	دهۆک	بنکەی کۆلێژی پزیشکی دهۆک	ا- دهۆک ب- زاخۆ ج- پۆلیتەکنیکی دهۆک

ئەم لێژنە تایبەتانە هەڵدەستن بە وەرگرتن و جێبەجێکردنی گشت مامەڵەکانی گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران بە پێی برگەی (یەکەم / خاڵی دووەم/ م).

1- قوتابی/ خوێندکار داواکاری گواستنەوە لەگەڵ هاوپێچ کردنی گشت ڕاپۆرت و دۆکۆمێنتە پزیشکییەکانەوە کە باری تەندروستی قوتابی/ خوێندکار دەسەلمێنێت بە هۆی ئەو نەخۆشییانەی کە زۆر سەخت و قورس و بەردەوام و درێژخایەن و ترسناک و چارەسەریان زەحمەتە و بە فیعلی پێویست دەکات لە ژێر چاودیری خانەوادەکانیاندا بن پێشکەش دەکات.
2- لێژنەی پزیشکی تایبەت بە کاروباری گواستنەوە لە زانکۆکان وەڵامی نووسراوەکە دەداتەوە بۆ ئەو زانکۆیەی کە نووسراوی بۆ ئاراستە کردووە بە ڕاپۆرتێک کە تێیدا باری قورسی نەخۆشییەکە و پێویستی قوتابی/ خوێندکار بۆ درێژە پێدانی خوێندنی لە نزیک کەس و کاریەوە ، نابێت بڕیاری لێژنەی پزیشکی تایبەت بە گواستنەوە گۆڕانکاری تێدا بکرێت واتا بۆ هەر حاڵەتێک یەکجار بڕیاری لە سەر دەدرێت.
3- دوای وەرگرتنەوەی وەڵامی لێژنەی پزیشکی تایبەت ئەو زانکۆیەی کە داوای گواستنەوەی بۆ کراوە دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی کۆلێژ و بەش لەڕووی (مەقاسە و سەربارکردن) وەڵامی ئەو زانکۆیەی کە گواستنەوەی بۆ دەکرێت دەداتەوە.
ن- لە بەر ئەوەی هەموو مامەڵەکانی گواستنەوە لە نێوان زانکۆکانی هەرێم و دەرەوەی هەرێم ، پێویستی بە ڕەزامەندی هەردوو لایەنی پەیوەندیدار دەبێت ، بۆیە دەبێ ڕەچاوی تایبەتمەندی بەشی زانستی کۆلێژ و فاکەڵتی و سکوڵی ئەو زانکۆیە بکرێت ئەگەر لە ڕوانگەی زانستییەوە لاری نەبوونیان نیشان نەدا لە سەر مامەڵەی گواستنەوە و دەرفەتی گواستنەوەیان نەدا بە پێی دەسەلاتی خۆیان.
س- نابێت ڕێژەی ڕۆیشتنی گواستنەوەکان لە هەر بەشێکی زانستی لە (20%) تێپەڕێت ، ڕێژەی وەرگرتنی گواستنەوەکان لە هەر بەشێکدا نابێ لە (10%) تێپەڕێت و لە کاتی داوای زیاتر مامەڵەکانیان کۆ دەکرێنەوە و لە یەک پرۆسەدا بە پێی پێشبڕکێ کۆنمرەی دەرچووان لەو قۆنەغەدا ڕێژەکەیان لێ وەردەگیرابن وە لە مامەڵەی گواستنەوەکەدا ئاماژەی پێبکرێت.
ع- ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی کەگواستنەوەیان بۆ دەکرێت دەبێت لەڕێگای ناوەندی وەرگرتنەوە وەرگیرابن.

بڕگەی یەکەم/ خاڵی سێ یەم:

گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران لە زانکۆ و پەیمانگەکانی ناوەڕاست و باشووری عێراق بۆ زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم (سنووردار دەبێت لە حاڵەتی زۆر پێویستدا ، جگە لە قۆناغی یەکەم کە گواستنەوەی تێدا ناکرێت) بەم شێوەی خوارەوە:

أ- مامەڵەی گواستنەوەیان بۆ دەکرێت بە هەمان مەرجی گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران لە نێوان زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم وەکو لە خاڵەکانی بڕگەی (یەکەم/ خاڵی دووەم) دا هاتووە ، بۆ هەمان قۆناغ و بەشی هاوتا لە کۆلێژ و پەیمانگەکانی هەرێم و هاوسەنگی وانەکانیان بۆ دەکرێت بە پێی ڕێنماییەکان.
ب- ڕەچاوی ڕێنماییەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵای هەرێم بکرێت بۆ هەموو قۆناغەکانی خوێندن لە وانە پسپۆرییەکانی (المفاضلە) بە پێی پلانی وەرگرتنی ساڵەکانی وەرگرتنیان.
ج- شایستە بوونی خودی بڕوانامەکانیان بۆ وەرگرتن لە زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم لە کاتی شایستە نەبوونی دا بۆ ئەو بەشە ، وەکو (دواناوەندی پیشەیی و قوتابخانە ئاینییە نارەسمییەکان و هاوشێوەیان) گواستنەوەیان بۆ ناکرێت.
د- گواستنەوە لە نێوان کۆلێژ و پەیمانگەکانی سەر بە وەزارەتی ئەوقافی پێشووی عێراقی (الوقف السنی) و (الوقف الشیعی) ئێستاکە بۆ زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم ناکرێت ، چونکە ئەوانە تایبەتمەندی بە پیشەیی بە وەزارەت و فەرمانگەکانیان هەیە.
هـ- دەبێت خانەوادەی قوتابی دانیشتووی هەرێم بێت و بۆ ئەمەش پشتگیری پارێزگای شارەکان و پشتگیری شوێنی کارو نیشتەجێ بوونی باوک یان دایکی هەبێت.

و- گواستنەوە بە پێی توانا و ڕەزامەندی بەش و کۆلێژەکان دەبێت ، لە حاڵەتی زۆر پێویستدا ئەنجام دەدرێت بە پێی ڕێژەی دیاری کراو لە لایەن وەزارەتی خوێندنی باڵاو توێژینەوەی زانستی.
ز- مامەڵەی گواستنەوەی قوتابی/ خوێندکار دەست پێ دەکات لە (ماوەی گواستنەوە لە زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم و عێراقی فیدراڵ) لەو کۆلێژ/ پەیمانگەیەی کە قوتابی/ خوێندکار داوای گواستنەوەی لێ دەکات مامەڵەکە دەست پێ دەکرێت ، بە هاوپێچ کردنی سەربردەی خوێندکار (سیرە الطالب الدراسیە) لەگەڵ لیستی ئەو وانانەی کە خوێندویەتی لەگەڵ یەکەکان لە ساڵانە و وەرزییەکاندا : (المواد الدراسیە والوحدات فی السنوات والفصول الدراسیە) وە لەوێشەوە ڕاستەوخۆ بە نووسراوی فەرمی دەنێردرێتە ئەو زانکۆیەی کە داوای گواستنەوەی بۆ دەکات لە هەرێمدا ، لە لایەن زانکۆیەکە لە هەرێمدا دەنێردرێتە کۆلێژ / پەیمانگەی داواکراو لە حاڵەتی لاری نەبووندا هاوتاو مەقاسەکردنی وانەکانی لە بەشی زانستی داواکراو بۆ دەکرێ بە شێوەیەک (ئەگەر وانەی داواکراو زیاتر لە دوو وانەی ساڵانە یان چوار وانەی وەرزی بوو دەبێ قۆناغێک دابەزێندرێت) ، دوای ئەوە دەنێردرێتەوە تۆماری زانکۆ و کاری پێویست ڕاستەوخۆ بێ گەرانەوە بۆ وەزارەت وەڵامی خودی ئەو زانکۆیەی کە داوای گواستنەوەی لێ کردووە دەدەنەوە و وێنەیەکیش دەدرێتە وەزارەتی خوێندنی باڵا وتوێژینەوەی زانستی هەرێم.
ح- هەموو گواستنەوە یان میوانداریەکی بە کۆمەڵ و نیمچە کۆمەڵ لە شێوازی (قوتابیانی/ خوێندکارانی یەزیدی و شەبەک ...هتد) لە لایەن ئەنجومەنی وەزارەتەوە بڕیاری لێ دەدرێ بە ڕاوێژ لەگەڵ زانکۆکان میکانیزمی جێ بەجێ کردنی بۆ دادەنرێ.
ط- ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی دەرچووی ئامادەییەکانی هەرێمن و لە کۆلێژ و پەیمانگەکانی ناوەند و باشوور وەرگیراون یا وەردەگیرێن ، مافی گواستنەوەو میوانداریان نییە بۆ زانکۆکانی هەرێم و بە پێی ڕێنمایی و بەڵێن نامەکانیان ، بێجگە لە وانەی بە فەرمانی وەزاری ژمارە (ن/167) لە (2011/3/5) ڕەزامەندیان بۆ دراوە.
ی- قوتابی/ خوێندکار دەرچووی دوانزەی ئامادەیی دەرەوەی هەرێم مافی پێشکەش کردنیان نییە بۆ وەرگرتن لە زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم ، بە ڕێگای بەڕێوەبەرایەتی ناوەندی وەرگرتن و دەرچوواندنی خوێندنی کوردی لە ناوچە کوردستانییەکانی دەرەوەی هەرێم لە لایەن لێژنەیەکی تایبەت لە وەزارەت بە پێی شایستەبوونی نمرەکانیان سەیری داواکارییەکانیان دەکرێت.

بڕگەی یەکەم/ خاڵی چوارەم:
گواستنەوەی خوێندنی قوتابیانی/ خوێندکارانی دەرەوەی وڵات بۆ زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم:

أ- قوتابی/ خوێندکاری قۆناغی یەکەم ئەگەر پۆلی دوانزەی ئامادەیی لە ناو هەرێم یان لە ئامادەییەکانی دەرەوەی هەرێم یان لە ئامادەییەکانی عێراقی فیدراڵ تەواو کردبێت و لە یەکێک لە کۆلێژەکانی دەرەوەی وڵات وەرگیرا بێت ، ئەوا بە پێی کۆنمرەی (پارالێل) لە هەرێمدا لە ساڵی داواکردن دادەنرێت بە تەواوی کرێی خوێندنی سیستەمی (پارالێل).
ب- قوتابی/ خوێندکاری قۆناغەکانی تر واتە لایەنی کەم ساڵێکی ئەکادیمی تەواو کرد بێت ، ئەگەر پۆلی دوانزەی ئامادەیی لە ناو هەرێم یان لە ئامادەییەکانی عێراقی فیدراڵ تەواو کرد بێت و لە یەکێک لە کۆلێژەکانی دەرەوەی وڵات وەرگیرا بێت بە مەرجی زانکۆ / کۆلێژی حکومی یان تایبەت بن و لە زانکۆ بڕوا پێ کراوەکان بن و لە لیستی یونسکۆ و بیبلۆگرافیای یەکێتی زانکۆکانی جیهان تۆمار کرابن ، ئەوا لە هەمان پسپۆری و بەش و کۆلێژ وەردەگیرێتەوە لە زانکۆو پەیمانگەکانی هەرێم بە پێی سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل) ، بە مەرجێک کۆنمرەکەی بەو سیستەمە وەرگیرا بێت و بە پێی بەرابەری و مەقاسەکردنی وانەکان بە ڕاوێژ لەگەڵ زانکۆکان مەقاسە دەکرێت و قۆناغەکەی بۆ دیاری دەکرێت ، ئەگەر کۆنمرەکەی وەرنەگیرا بوو لەم بەشە وەرناگیرێت ، بەڵکو بە پێی کۆنمرەکەی لە ساڵی دەرچوونیدا ڕەچاوی وەرگرتنی بۆ دەکرێت.

ج- ئەگەر قوتابی/ خوێندکار لە قوتابخانەیەکی بڕوا پێ کراو پۆلی دوانزەی ئامادەیی لە دەرەوەی وڵات تەواو کردبێت و لە هیچ کۆلێژێک یان پەیمانگەیەک وەرنەگیرا بێت یان لە قۆناغی یەکەمدا بێت ئەوا:-
1 - بڕوانامەکەی یەکسان دەکرێت لە وەزارەتی پەروەردە.
2- لەلایەن لیژنەیەکی پسپۆر لە وەزارەتی خوێندنی باڵاو توێژینەوی زانستی دوای هەڵسەنگاندنی بابەتەکەی بە پێی کۆنمرەکەی شوێنی بۆ دیاری دەکرێت.
د- ئەگەر قوتابی/ خوێندکار دوانزەی ئامادەیی لە دەرەوەی وڵات تەواوکردبێت و لە یەکێ لە زانکۆ / پەیمانگەکانی بڕوا پێ کراو و تۆمار کراو لە لیستی یونسکۆ و یەکێتی زانکۆکانی جیهان لە قۆناغەکانی تر بێت (جگە لە قۆناغی یەکەم) ئەوا لە هەمان پسپۆری بەش و کۆلێژ و زانکۆ یان پەیمانگە وەردەگیرێت کە بۆی شیاوە جگە لە کۆمەڵەی پزیشکی کە دەبێت کۆنمرەی (80%) کەمتر نەبێت ، بۆ کۆلێژەکانی پەرستاری و زانستە تەندروستییەکان (75%) کەمتر نەبێت ، لە لایەن لیژنەی زانستی بەشەوە هاوسەنگی بۆ دەکرێت و قۆناغی خوێندنەکەی بۆ دیاری دەکرێت ، کە بە شێوەیەک ئەگەر زیاتر لە دوو وانەی ساڵانە یان زیاتر لە چوار وانەی وەرزی داواکراو بوو ئەوا قۆناغێک دادەبەزێنرێت ، بە ڕەچاوکردنی ڕێنماییەکانی بەرابەرکردن و سەربار (المقاصە والتحمیل) کە بە نووسراومان ژمارە (22604/5) لە (2008/12/2) گشتاندن کراوە.(گواستنەوەی ئەم قوتابیانە بە سیستەمی پاراڵێل دەبێت).

بڕگەی یەکەم/ خاڵی پێنجەم:
گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکاران لە زانکۆکانی هەرێم بۆ زانکۆکانی باشوور و ناوەڕاستی عێراق:

أ- هەر قوتابی/ خوێندکارێک ئەگەر داوای گواستنەوە بکات لە زانکۆکانی هەرێم (کۆلێژ و پەیمانگەکان) بۆ زانکۆ و پەیمانگەکانی ناوەڕاست و باشووری عێراق بە پێی فۆرمی ژمارە (5) دەبێ ڕەزامەندی هەردوو زانکۆ وەربگیرێت و مامەڵەی گواستنەوە لە زانکۆکانی هەرێم دەست پێدەکات ، دوای ڕەزامەندی هەردوولا بە بێ گەڕانەوە بۆ وەزارەت فەرمانی زانکۆیی بۆ دەردەچێت ، ئینجا وێنەیەک (لەگەڵ بەراییەکان) دەدرێتە وەزارەتی خوێندنی باڵاو توێژینەوەی زانستی/ فەرمانگەی خوێندن و پلان دانان و بە دواداچوون/ بەڕێوەبەرایەتی ناوەندی وەرگرتن.
ب- کار ئاسانی دەکرێت لە ڕوانگەی ڕێنماییەکان بۆ گەڕانەوەی ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی کە لە زانکۆکانی ناوەند و باشوور بە گواستنەوە هاتوون بۆ شوێنەکانی خۆیان.

بڕگەی یەکەم/ خاڵی شەشەم:
گواستنەوەی قوتابیان/ خوێندکارانی هەرێم بۆ دەرەوەی وڵات:

أ- گواستنەوەکە بۆ بەش و کۆلێژ و پەیمانگەی هاوشێوە دەبێت.
ب- دەبێت لاری نەبوونی فەرمی بەش و کۆلێژ و پەیمانگەی خۆی هەبێت.
ج- ڕەزامەندی فەرمی زانکۆ / کۆلێژ و پەیمانگەی داواکراوی هەبێت.
د- ڕەزامەندی زانکۆی خۆی هەبێت بە ڕەچاوکردنی ڕێنماییە زانستی و کارگێری و داراییەکان ، دوای ئەوە مامەڵەکە بەرز دەکرێتەوە بۆ وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی بۆ پەسەندکردن و دواتر دەرکردنی فەرمانی زانکۆیی.

بڕگەی یەکەم/ خاڵی حەوتەم:
گواستنەوە بە شێوەی سیستەمی هاوتەریب (پاراڵیل) بۆ ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی بە شێوەی گشتی وەرگیراون:

أ- گواستنەوەی قوتابی/ خوێندکاری وەرگیراو لە قۆناغی یەکەمدا بەدەر لە ڕێنماییەکانی گواستنەوە لە نێوان بەشەکانی کۆلێژ و پەیمانگەی هاوشێوەدا لە زانکۆ حکومییەکاندا بە پێی ڕێنماییەکانی وەرگرتنی سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پاراڵیل) دەبێت ، وە تەواوی پارەی دیاری کراو لە ڕێنماییەکانی (پاراڵیل) دەدات.
ب- دەرفەتی گواستنەوە لە سەرووی قۆناغی یەکەم لە کۆلێژ و بەشی پەیمانگەی هاوشێوەدا بە دەر لە ڕێنماییەکانی گواستنەوە بە شێوازی (پاراڵیل) وە بە نیوەی پارەی دیاریکراوی لە ڕێنماییەکانی (پاراڵیل)دا.

بڕگەی دووەم / دابەزین:
بڕگەی دووەم / خاڵی یەکەم :
دابەزینی ئاسایی خوێندنی قوتابیان/ خوێندکاران:

(لەکاتی دابەزیندا بۆ بەشەکانی سیستەمە جیاوازەکان نمرەی وەرگیراو لەو بەشانە بە پێی سیستەمی وەرگرتن ڕەچاو دەکرێت).
ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی کە وەردەگیرێن لە زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێم مافی دابەزینیان دەبێت بەم شێوەیەی خوارەوە:
أ- لە قۆناغی یەکەم دا ساڵی یەکەمی بێت و مامەڵەی پاڵاوتنی تەواو کردبێت و بە پێی کەمترین کۆنمرەی بەش.
ب- لە قۆناغی یەکەمدا مابێتەوە یان خوێندنی تیا دواخستبێت ، بە مەرجێ لە یەک ساڵ زیاتر نەمابێتەوە دەتوانرێ بۆ شوێنی نیشتەجێ بوونیان یان نزیک لەو دابەزین بکەن بۆ کۆلێژ و پەیمانگە کە نمرەکانیان تیادا وەرگیرا بێت ، بە پێی کۆنمرەی ساڵی وەرگرتنیان لەگەڵ هەژمارکردنی ساڵی کەوتن یان دواخستنی لە میچی خوێندن.
ج- دەرچووبێت لە قۆناغی یەکەم بۆ قۆناغی دووەم ، بە مەرجێ ساڵی کەوتن و دواخستنی نەبێت لە قۆناغی یەکەم و دووەم کۆنمرەی وەرگیرا بێت لە ساڵی وەرگرتنیدا لەگەڵ هەژمار کردنی ئەو ساڵە لە میچی خوێندن.
د- لە خوێندنی (ئێواران) قوتابی/ خوێندکار مافی دابەزینی هەیە بۆ بەشێکی تری (ئێواران) یان هەر بەشێکی تر بە ڕەچاوکردنی کۆنمرەی وەرگیراو لە ساڵی وەرگرتنی و سەرەڕای خاڵەکانی تری ڕێنماییەکانی دابەزین ، بە مەرجێک دوو ساڵ بە سەر دەرچوونی لە ئامادەیی تێپەڕنەبوو بێت ، ئەم مەرجە بۆ (بەیانیان و ئێوارانیش) پەیڕەو دەکرێت.
هـ- دابەزین بۆ ئەو بەشانە ناکرێت کە مەرجی چاوپێکەوتن و تاقیکردنەوەی جەستەیی و هونەری و شایستەییان تێدا مەرجی وەرگرتن بووە ، وەکو (پەروەردەی وەرزشی ، هونەرە جوانەکان ، خوێندنی ئیسلامی...هتد) وە بە پێی ساڵی وەرگرتنیان.
و- نابێت ڕێژەی ڕۆیشتنی دابەزین لە هەر بەشێکی زانستی لە (20%) تێپەڕێت ، ڕێژەی وەرگرتنی دابەزێندراوەکان لە هەر بەشێکدا نابێ لە (10%) تێپەڕێت و لە کاتی داوای زیاتر مامەڵەکانیان کۆ دەکرێنەوەو لە یەک پرۆسەدا بە پێی پێشبڕکێی کۆنمرەی دەرچوونیان ڕێژەکەیان لێ وەردەگیرێ.
ز- داواکاری گواستنەوە وە (دابەزین بۆ ئەوانەی لە ساڵی پێشتر وەرگیراون) لە (2021/7/11) تاکو (2021/9/2) دەبێت ، بە مەرجێک دەرچوونی فەرمانی زانکۆیی لە (2021/9/16) تێنەپەڕێت.

ح- گواستنەوەو دابەزین لە نێوان سیستەمی (زانکۆ لاین ، پارالێل ، ئێواران) ئەنجام دەدرێت بە پێی ڕێنماییەکان.
ط- گواستنەوە لەکۆلێژی پزیشکی زانکۆی زاخۆ بۆ هەمان کۆلێژی زانکۆی دهۆک ئەنجام نادرێت.
ی- گواستنەوە لەکۆلێژی پزیشکی زانکۆی گەرمیان بۆ هەمان کۆلێژی زانکۆکانی تر ئەنجام دەدرێت.

برگەی دووەم / خاڵی دووەم :
دابەزینی خوێندنی قوتابیان/ خوێندکاران بە شێوەی سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل):

(لەکاتی دابەزیندا بۆ بەشەکانی سیستەمە جیاوازەکان نمرەی وەرگیراو لەو بەشانە بە پێی سیستەمی وەرگرتن لە ساڵەکانی (2019-2020) وە (2020-2021) ڕەچاو دەکرێت.

أ- ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی کە دوو ساڵ یان زیاتر بە سەر وەرگرتنیان تێپەربووبێت و لە قۆناغی یەکەم یان دووەمدا بن بۆیان هەیە داوای دابەزین بکەن وە (50%) ی پارەی سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل) یان لێ وەردەگیرێت بۆ هەر ساڵێکی خوێندن ، بە مەرجێک کۆنمرەی قوتابی/ خوێندکار لە ساڵی وەرگرتنی لەو بەشە وەرگیرا بێت و ڕەچاو کردنی ساڵانی خوێندن لە میچی خوێندن ، ئەگەر قوتابی میچی خوێندنی تێپەڕاندبێت ئەوا بە سیستەمی (پارالێل) بە تەواوی تێچووی کرێی خوێندن دەتوانێت دابەزین بکات ، وە ئەگەر میچی خوێندنی تێنەپەڕاندبێت ئەوا بە نیوەی کرێی (پارالێل) دەتوانێت دابەزین بکات ، ئەگە دابەزینەکە لە سیستەمی ئاسایی بۆ سیستەمی (پارالێل) بۆ ئەوا تەواوی کرێی خوێندنی (پارالێل)ی لێ وەردەگیرێت بە پێی فەرمانی وەزاریمان ژمارە (7292/5) لە(2020/9/2).
ب- ئەو قوتابیانەی کە هەڵوەشاندنەوەی وەرگرتنیان بۆ کراوە (ئەوانەی دوو ساڵ و زیاتر) بە سەر وەرگرتنیان تێپەریوە یان سڕینەوەی ناویان بۆ کراوە لە قۆناغی یەکەم و دووەم مافی دابەزینیان دەبێت بە شێوەی سیستەمی (پارالێل)، بە پێی ڕێنماییەکانی دابەزین و شایستەی وەرگرتنیان بە شێوازی (پارالێل) بە (100%)کرێی (پارالێل).

برگەی سێیەم:
میوانداری کردنی قوتابیان/ خوێندکاران:

أ- بۆ سیستەمی میوانداری ڕەچاوی ڕێنماییەکانی میوانداریەتی لە زانکۆکانی هەرێمی کوردستان دەکرێت ، کە بە نووسراوی وەزارەتمان ژمارە (2601/5) لە (2008/2/11) گشتاندن کراوەو میوانداری بە هیچ شێوەیەک ناکرێت لە زانکۆ و کۆلێژە ئەهلییەکان لە ناوەوە و دەرەوەی هەرێم بۆ زانکۆ حکومییەکانی هەرێم (ساڵانە دەبێت میوانداری قوتابی/ خوێندکار نوێ بکرێتەوە).
ب- ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی کە لە زانکۆکانی هەرێم میوانداریان بۆ دەکرێت بە نیوەی تێچووی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل) دەبێت ، واتە لە (50%) ی پارەکە بە زانکۆی میواندار دەدات جگە لە قوتابیانی ناوچە کوردستانییەکانی دەرەوەی هەرێم و کوردانی ناوەڕاست و باشووری عێراق.
ج- قوتابی/ خوێندکار دەتوانێت لە هەموو قۆناغەکاندا میوانداری بکات جگە لە قۆناغی کۆتایی.
د- ئەو قوتابی / خوێندکارانەی کە ساڵی ڕابردوو بە هۆی پەتای کۆرۆناوە میوانداریان بۆ کرا ئەگەر مەرجی گواستنەوەیان هەبوو دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی هەردوو زانکۆ دەکرێت میوانداریەکەیان بۆ بکرێت بە گواستنەوە وە (مەقاسە) ی وانەکانیان لەگەڵ ئەو زانکۆیە دەکرێت کە بۆی دەچن.

برگەی چوارەم:
ڕاکێشانی دۆسیە لە زانکۆ و پەیمانگەکانی هەرێمی کوردستان:

أ- ئەگەر قوتابی/ خوێندکار تەنها ساڵێکی خوێندن بە سەر ڕاکێشانی دۆسیەیان تێپەڕیوە دەتوانن بگەڕێنەوە بۆ هەمان بەش کە لێی وەگیراوە و ئەم ساڵە لە میچی خوێندن هەژمار دەکرێت.
ب- ئەگەر زیاتر لە ساڵێکی خوێندن لە سەر ڕاکێشانی دۆسیەکەی تێپەڕبوو بێت و لە قۆناغی یەکەمدا بێت ئەوە بە تێکڕای تێچووی سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل) دەگەڕێتەوە ، بەڵام ئەگەر لە سەرووی قۆناغی یەکەمدا بێت ئەوە بە نیوەی ئەو بڕە پارەیە دەگەڕێتەوە.
ج- ئەگەر قوتابی/ خوێندکار دامەزراو بێت دەبێت پاڵپشت بە یاسای ڕاژەی شارستانی ماوەی (٢) دوو ساڵ خزمەتی فیعلی هەبێت ئینجا مافی گەڕانەوەی بۆ خوێندن دەبێت.
د- لە کاتی ڕاکێشانی دۆسیە (بە ڕەزامەندی زانکۆ) ڕێکاری یاسایی بەرامبەر بە قوتابی/ خوێندکار ناگیرێت سەبارەت بە بابەتی کەفالە بۆ زانکۆ.

برگەی پێنجەم:
گەڕانەوەی ئەوانەی سڕینەوەی ناو (ترقین قید) کراون:

ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی کە ناویان لە زانکۆکاندا سڕاوەتەوە واتە (ترقین قید) کراون لە زانکۆ و پەیمانگەکانی (حکومی) دەگەڕێنەوە بۆ خوێندن بەم شێوەیەی خوارەوە :
أ- پێدانی دەرفەتی گەڕانەوەی گشت ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی کە ناویان لە زانکۆ و پەیمانگەکانی حکومی سڕاوەتەوە و تەرقین قید کراون لە ساڵانی ڕابردوودا بۆ سەر خوێندنی پێشویان لەو قۆناغەی کە لێی تەرقین قەید کراون بە سیستەمی (پارالێل)ی پەیڕەو کراو لە زانکۆکانی هەرێمی کوردستان بێ ڕەچاو کردنی مەرجی تەمەن. (قوتابی/ خوێندکار تەنها دوو جار سوود مەند دەبێت لەم خاڵە).
ب- ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی تەرقین قید کراون کە دەگەڕێنەوە بە سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل) دوای ڕەچاو کردنی یاسای ڕاژەی شارستانی سەبارەت بە ساڵانی خزمەت، کرێی خوێندنیان لەو قۆناغەی کە بۆی دەگەڕێننەوە بە پێی وانە داواکراوەکانیان بەم شێوەیەی
خوارەوە دەبێت:

ژ	ژمارەی وانەی کەوتن لە سیستەمی ساڵانە	ژمارەی وانەی کەوتن لە سیستەمی کۆرسات	ڕێژەی وەرگرتنی کرێی خوێندن
-1	یەک تا دوو وانە	یەک تا سێ وانە	%30
-2	سێ وانە	چوار وانە	%40
-3	چوار وانە و زیاتر	پێنج وانە و زیاتر	%75

- وە لە قۆناغەکانی تردا لە (100%) پارەی سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل) دەبێت.
- وە ئەو بڕگەیە تێکڕای وەرگیراوان بە پێی سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل) لە خوێندنی بەرایی دەگرێتەوە.
ج- ئەو قوتابی/ خوێندکارانەی تەرقین قید کراون لە قۆناغی یەکەم یان دووەمدان ، دوای گەڕانەوە یان داوای دابەزین دەکەن ئەوا بە سیستەمی خوێندنی هاوتەریب (پارالێل) بە تێچووی (100%) ی پارەی (پارالێل) دەبێت بۆ ئەو بەشەی کە داوای دابەزینی بۆ دەکات ، بە مەرجێک کۆنمرەکانیان شایستەی وەرگرتن بێت لە ساڵی وەرگرتن بە سیستەمی (پارالێل).

د- ئەو قوتابیـانەی کە هەڵوەشـاندنەوەی وەرگرتنیـان بـۆ کـراوە ئەوانەی دوو سـاڵ و زیـاتر بە سـەر وەرگرتنیان تێپەڕیوە مافی گەڕانەوە یان پێی دەدرێت بە پێی ڕێنماییەکانی (پارالێل) دوای گەڕاندنەوەیان بە پێی ڕێنماییەکان مـافی گواسـتنەوەیان دەبێت بە شـێوەی سیسـتەمی خوێنـدنی هاوتەریـب (پارالێـل) بە مەرجێک (٥) ساڵ بە سەر دەرچوونی لە پۆلی دوانزەدا تێنەپەڕیبێت بە پێی ڕێنماییەکانی (پارالێل).
هـ - ئەوانەی ئەو فەرمانە دەیانگرێتەوە مەقاسـەیان بۆ دەکرێت ، ئەگەر زیاتر لە دوو بابەتیش سـەربار کران بۆ قۆناغێکی دواتر ناگەڕێنەوە و لە قۆناغی خۆیاندا سەربار دەکرێن.
و- ئەم بڕیارە ئەو قوتابی/ خوێندکارانە ناگرێتەوە کە ناویان سڕاوەتەوە (ترقین قید) کراون بە هۆی گزی کردن (غش) یان سزا درا بن بە پێی یەکێک لە خاڵەکانی ماددەی شەش لە ڕێنماییەکانی ژمارە (٢) ی ساڵی (2009) ی تایبەت بە ڕێکاری قوتابیان/ خوێندکاران.
ز- ئەو قوتابیـانەی کە تەرقـین قیـد کـراون و دەگەڕێـنەوە بە سیسـتەمی خوێنـدنی هاوتەریـب (پارالێـل) ڕەچاوی میچی خوێندنیان بۆ ناکرێت ، بەڵام بۆ هەر ساڵێکی خوێندنی مانەوەی بە پێی ڕێژە یان ساڵی خوێندنی پارەی خوێندنی پارالێلیان لێ وەردەگیرێت. **(قوتابی/ خوێندکار تەنها دوو جار سوود مەند دەبێت لەم خاڵە).**

(قوتابی/ خوێندکار دوای گەڕانەوە لەتەرقین قید لەم حاڵەتانەدا دووبارە تەرقین قید دەکرێتەوە):

*** ئەگەر لەهەمان قۆناغ لە ساڵی گەڕانەوەی دەرنەچوو.**

*** ئەگەر لە قۆناغەکانی تر دا دوو ساڵ لە سەر یەکتر دەرنەچوو.**

ح- قوتـابی/ خوێنـدکار کە بە سیسـتەمی (پارالێل) یـاخود (ئێـواران) وەرگیراوە لە کاتی گەڕانەوە بـۆ سـەر خوێندنەکەی دوای تەرقین قید کردنی بۆ جاری (یەکەم) ڕێژەی (25%) ی کرێی خوێندنیان ساڵانە بۆ زیـاد دەکرێـت و بـۆ جـاری (دووەم) ڕێـژەی (50%) ی کـرێی خوێنـدنیان سـاڵانە بـۆ زیـاد دەکرێـت ، وە بـۆ قوتـابی / خوێنـدکاری ئاسـایی بـۆ جـاری دووەم ڕێـژەی (25%) ی کـرێی خوێنـدنیان سـاڵانە بـۆ زیاد دەکرێت.
ط- ئەو قوتــابی/ خوێنــدکارەی کە تەرقــین قیــد کــراوە و داوای گواســتنەوە یــاخود دابەزیــن دەکـات (مەرجی گواسـتنەوە یـان دابەزیـنی هەبێـت بەپـێی ڕێنماییەکـان) بـۆ زانکـۆیەکی تـر ئەوا زانکـۆکەی بە نووسراوێک داواکاریەکەی ڕەوانەی ئەو زانکۆیە دەکات کە قوتابی/خوێندکار بۆی دەچێت وە قوتابی/ خوێندکار کرێی خوێندن لەو زانکۆیە دەدات کە گواستنەوە یان دابەزینی بۆ کردووە).
ی- ئەو قوتابی/ خوێندکارەی کە بە سیستەمی (پارالێل) یاخود (ئێواران) وەرگیراوە کە داوای دواخستنی خوێندن دەکات لە قۆناغی یەکەم پێویستە (30%) ی کرێی خوێندن بدات ، وە ئەگەر ساڵانی دواتر داوای دابەزین یاخود پەیوەندی نەکرد ئەوا ئەو بڕە پارەیەی بۆ ناگەڕێتەوە ، لەکاتی گەڕانەوە ئەگەر سیستەمەکە نەما بوو یان قۆناغی نەما بوو یان گۆڕا بوو ئەوا خوێندکار ناتوانێت بگەڕێتەوە و پێویستە بچێتەوە کێبڕکێی وەرگرتن.

بڕگەی شەشەم:

پەڕینەوە (عبور):

تایبەت بە وانەی پەڕینەوە بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت:
أ- وانەی پەڕینەوە یەک وانەی ساڵانە و دوو وانەی وەرزی دەبێت.
ب- دوو وانەی وەرزی ئەگەر هەر دوو وانەکە لە یەک وەرز بن و یان هەر وانەیەک لە وەرزێک بێت یان دوو وانەی وەرزی لە دوو قۆناغی جیاوازدا بێت پەڕینەوە دەیگرێتەوە.
ج- قوتابی / خوێندکار دەتوانێت وانەی عبور تا قۆناغی کۆتایی لەگەڵ خۆی ببات تاکو لێی دەردەچێت ، بە مەرجێک میچی خوێندنی تێپەڕنەبووبێت.

برگەی حەوتەم:
دواکەوتنی دەرچوونی بڕیار و فەرمانەکان:

بە مەبەستی پاراستنی ئاستی زانستی و بەرجەستە کردنی دەوامی پێویستی قوتابیان/ خوێندکاران لە کاتی دەرچوونی هەر فەرمانێک یان بڕیارێکی وەرگرتن یان گواستنەوە دوای تێپەر بوونی زیاتر لە یەک مانگ لە دەست پێ کردنی دەوامی فەرمی هەر قۆناغێک بە پێی ساڵنامەی زانکۆیی دەبێ ئەو ساڵەی خوێندنی دوابخرێت.